

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZALLÁS:

Ó-vár, Vizi-utca, 231. szám, első emeletben

Megjelen a lap hetenkint kétszer, u. m. Vasárnap és Csütörtökön. Ara évnegyedre 3 ft o. é. Hirdetési ár: soronkint 7 kr, s minden hirdetés után 30 kr bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.

KIADÓ-HIVATAL:

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

(D) Szemle. Midőn Napoleon Olaszország felszabadítására kiindult, számításra kellett neki Franciaország részéről oly anyagi eredményekre is, melyek a dicsőség szellemi értékét érkekelhető, látható értékkel is kiegészítsék. És midőn ő az Alpsektől az Adriáig szabadnak kiáltá ki Olaszországot, csak szabatosan fejezte ki magát azon gondolatra nézve, hogy aztán az Alpokon túl ne legyen keresete Olaszországnak.

Ugyanazon nemzetiségi elv, s ugyanazon plebiscitum szerint, melynek Szardínia köszönni fogja a hercegségek teljesülő félben álló bekelezését; joga leend Napoleonnak követelni, hogy a francia ajkúakból álló Savoya és Nizza francia részei: egy szóval az Alpokon túl rugó olasz birtok a nép belegegyezésével Franciaországnak visszaadassék. Földterületileg igen helyesen nevezte a Patrie az Alpokat Franciaország természetes határának, s csak haláttal volna Victor Emmanuel, ha azon koronáért, melyet az egyesült Olaszország teendene fejére, nem örömet engedő vissza Savoyát.

De úgy látszik a diplomatiában ezen kérdés igen élénk vitakozást keltett fel, s magok az angolok sem örömet nézik Franciaország bármily kis tovább terjeszkedését, annyival kevésbé a többi hatalmak, mert érzik, hogy egy eredmény Savoyában megszerzésére lesz a természetes határok visszaállításának, s Savoya után a Rajna vidéke fogja az új eszme kapujára vonatni.

A mint a lapok állítják, Napoleon már az első olasz hadjárat kezdetén titkos egyezményre lépett Piemonttal, hogy midőn Olaszország szabad lesz az Adriáig, akkor tulsó határát az Alpokig vonja vissza Franciaország előnyére. Ezen egyezmény létezését nagy diplomaták állítják, s mi is igen természetesen látjuk. A napokban igen sokszor volt szó Savoyáról, Nizzáról; a szomszédos Svájcczal a neutralis terület kérdése is kiegyenlített; most azonban a kérdés elibe lényeges akadályok kezdenek görödulni, s állítják, hogy maga Cavour is ragaszkodva a betűhöz, csak akkor érzendi kötelezettnek Piemontot Savoyáról lemondani, ha Olaszország szabad lesz az Adriáig.

Ezen feltétel által a miniszter azon elhatározásának kívánja társaul meggyerni a francia fegyver súlyát, hogy Velenczet is elszakíthassa.

Az olaszok nem kétkednek ennek bekövetkezéséről, s a legnagyobb agitatio foly e kérdésben. A lapok különböfélé indítványokkal állanak elé, azon meggyőződésből, hogy az olasz tartományok összevagyódása feltartóztathatlan. Már ismét szó van arról, hogy Velenczet váltsa meg Olaszország pénzzel, megvásárlandó más területtel, mely Ausztria kereskedelmi érdekében Velenczet kárpótolhatná. Szó van német rőpiratokban a rajnai tartományoknak Franciaországba leendő visszakebelezéséről is, azon indítványról, hogy Poroszország a szomszédos ausztriai területek kárpótolassék.

E szerint az alkudozás foly, hanem csakis egyik rész hírével; mert Ausztria részéről ily tervekre semmi jóváhagyás

nem mutatkozik. Sőt úgy látszik a lapok tudósításából, hogy éppen el van határozva Velenczet szilárdul oltalmazni, s az Olaszország felőli határvonalok erősítésére gyors munkálatok tétetnek.

Az ausztriai határokat a várnégyszög és a velencei városok által megtámadhatalnak hitték; azonban most úgy látszik, hogy Rocca d'Antotól, a Tonal-i szorosig több mértföldeteken a Lombardia felőli határvonal teljesen védetlen. Az utóbbin át temérdek járható ut vezet Chiasso völgyébe, melyeken hadtestek és ágyuk átszállíthatók. Éppen e célból hívtak össze az osztrák kormány Trientbe egy bizottmányt, mely február 1-én ül össze, hogy az említett határvonal legkényesebb pontjait meghatározza, s azoknak megerősítését átvigye.

Ezalatt Franciaország is felyást fegyverkezék, olaszországi seregeit a helyett, hogy a mint hirt, visszavonná — erősített; az angolok is többször kezdenek gondolni a hadsereg mint a theára, s mig hirdetik hivatalosan a béke valószínűségét, azalatt öntetik az ágyugolyókat, talán azon elvből, hogy a mint a latin mondja „si vis pacem, para bellum.”

Tehát a világesemények a fejles pontján állanak; talán hosszú időre elhúzódna, vagy talán hamarabb mint gondolnók kitérnek az elválasztó események. A francia belpolitikában részint az ultramontanok agitatioja, részint az újabb vámszerződésnek kedvetlen hatása az északi részekre, némi tölvázást látszott előidézn; ily mozgalmak visszafolyása végett gyors cselekvésre és a nemzet figyelmének elfoglalására, büszkeségérzetének a csaták teréni dicsőség általi felriasztására van szükség; s épp ez alagondolat sejteti velünk, hogy a békés biztatásokba nem sok reményt helyezhetünk. És nem sok reményt helyeznek a jobban értesült lapok is.

Értesítés.

Az erdélyi Múzeum-egylet t. cz. tagjaihoz.

Egynehány oldalról panasz jutott az igazgató választmányhoz, hogy a t. egylettágok az egyleti pénztárnokhoz küldvén be közvetlenül részvenyilletékeiket vagy alapítványait, nem kapták meg rögtön megtérő postával az illető formászerű nyugtákat. Erre nézve méltóztassanak a t. cz. taglarsák figyelembe venni, hogy a beküldött összegekről kezökon levén a postai térítvény, a melynek a pénztárnok aláírása csaknem nyugtai érvényt szerez, a bajos a pénztárnoknak ugyanazon egy összegről egy második nyugtat kiadni. Sziveskedjenek e szerint a t. tagok e térítvényt valamely Kolozsvárt lakó bizalmas emberöknek beküldeni, hogy a pénztárnoknál rendes nyugtával váltsa fel és e nyugtat küldje vissza. Jövére pedig czélszerűbb lesz a fizetendő illetményeket nem közvetlenül a pénztárnokhoz, hanem közvetve egy itt lakó bizalmas ember által beküldeni, a ki a nyugtat rögtön átveheti és megtérő postával küldheti. Ezt annyival inkább fogják a t. taglarsák követni, ha

meggondolják, hogy a külön nyugták kiküldése posta után természetes postaköltséggel terhelne meg az egyleti pénztárt, a melynek megkímélése igen sok tekintetből nagyon ohajtandó volna. — Kolozsvárt, febr 10-kén 1860.

Az igazgató választmány megbízásából.

Finály Henrik
egyl. titkár.

Jelentés.

Miután az egyleti könyvtár átszállítása az egyleti ideiglenes szállásra a b-farkas-utczában nagy részben be van végezve, a rendezés is nem sokára meglesz annyira, hogy a könyveket használni lehessen, a Múzeumnak járó lapok is már rendszeren érkeznek a postán, el van határozva, hogy az ideiglenes szálláson beállítani határozott olvasó-szoba e folyó hó 25-kén nyíljék meg az olvasni ohajtók számára; a mit előlegesen jelentünk azon hozzáadással, hogy az olvasás óráit idején ki fogjuk hirdetni. E hirdetéssel együtt venni fogja a tudósítást a t. cz. közönség arról is, hogy a választmány tudományos ülései mikor veszik kezdetüket.

Az erdélyi Múzeum-egylet igazg. választm. meghagyásából.

Finály Henrik
egyl. titkár.

Az erdélyi Múzeum olvasószobájában olvasható hirlapok és folyóiratok czimsora.

1. Pester Lloyd. 2. Ofner-Pester Zeitung (hivat.) 3. Magyar Hirlap. 4. Pesti Napló. 5. Neueste Nachrichten (Bécs.) 6. Magyar Néplap. 7. Győri Közlöny. 8. Kolozsvári Közlöny. 9. Gazdasági lapok. 10. Magyar Gazda. 11. Borászati lapok. 12. Nép ujsága. 13. Religio. 14. Tanodai lapok. 15. Orvosi hetilap. 16. Kerti gazdaság. 17. Protest. Egyh. és isk. lap. 18. Katholikus néplap. 19. Bajai Közlöny. 20. Vadász és Versenylap. 21. Holgyfutár. 22. Színházi lap. 23. Delejtű. 24. Ústökös. 25. Napkelet. 26. Nővilág. 27. Nefejeits. 28. Budapesti Szemle. 29. Sárospataki füzetek. 30. Marosvásárhelyi füzetek. 31. Revue des deux mondes. 32. Cosmos par Moigno. 33. L'Institut 1-re Section. 34. Annales de Chimie et de Physique. 25. Bibliographie de la France.

A francia lapok előfizetés után jönnek, a magyar és német lapok mindannyi tiszteletpódlányok az illető tisztelet szerkesztősegektől, a kiknek a Múzeum-egylet ezennel őszinte hazafi köszönetet mond azon szivességekért, a melylyel hecses lapjaik megküldése által gyarapítják a Múzeum könyvtárát és gazdagítják az egyleti olvasószobában nyujtható olvasmányok számát.

Kolozsvárt, febr. 10-én, 1860.

Finály Henrik,
titkár.

Az erdélyi vaspálya kérdését illetőleg az „Ost. Deutsche Post”-ban ezeket olvassuk egy kolozsvári levélben: „A birodalom minden tartományai közt a mi szép és gazdag hazánk eddigelő csaknem az egyetlen, a mely a vaspálya áldásaiban

BORONKAI MARGIT.

Történeti regény.

(Folytatás.)

— Kedves angyal, ne remegj miattam. mit sem ártat nekem. Básta által személyem, vagyonom sérthetlensége biztosítva van.
— Oh! így bizott atyám is, s mi lett sorsa? menj, menj, ne higgy e szőnyeteknek.

Fegyvercsörgés lön hallható a folyosókon. Lódi lépett be, néhány elötálalt fegyveres kíséretében.

— Ragadjátok meg ez embert, s adjátok nevében Matheus ur rendelkezése alá, — szólt felgerjedve Lódi.

A fegyveresek Kis Farkast megragadták, mialatt Margit leborulva zokogni kezdett.

— Isten velünk kedves Margit! — szólt Kis — ne könnyezzen nagysád miattam, a börtönben vagy ily hazában élni mindegy!

— Vigyék őt, — szólt Lódi.

Kis Farkas elhuzozott.

Lódi keresztbevetve karjait, hosszason s szótlanul nézett Margitra, ki fájdalomtól elfojtva zokogott.

— Meddig akarsz még jelenléttel gyötreni — szólt a lány — távozzál előlem ítőzatos teremtmény, most ismerék annyiszor lefestett arczépedre.

— Igen Margit! én szőny vagyok, miután ember hiában akartam lenni; én felnőttem. Szivemben egyitt volt a nemes érzés a salakkal. A szerelem lehetett volna választó tüzem. Téged szerettelek. Éretted akartam birni hatalmat, fényt, dicsőséget, boldogságot, megtérve s meggyerni igekezem minden embert, gyorsan haladtam előre, de a cél, melyért küzdöttem, a te birhatasod, mind messzebb futott előlem; nem nyerhettem meg atyádat, erőszakhoz folyamodtam. E börtönben sem engedett, sőt miatta te is megvetettél, avagy talán Kisért vetél meg, ki elárulá-

sommal szivedbe hizelegte magát. Én felrugom őt utamból, de te figyelj sorsára, róla látni fogod hatalmat, látni mi lesz atyádból, ha szerelmemet megveted. Szépen kérttem kezdet, megtagadtátok. Most erőszakolni fogom. Enyémnek kell lenned, ha vépatakon át huzozlak is oltár elibe. Margit, ha látni fogod, hogy egy oroszlanál játszóttál, ki téged szeretett mig föl nem bösztéd, de rettenetes leend haragjában; térj meg, ne hajts atyádra, légy enyim, s ő mentve lesz.

— Távozz — szólt megvetéssel Margit. — Soha sem szerettelek, mint az ebnek kenyeret dobtam neked, hogy meg ne marj, nem tudtam, hogy fenevad vagy, mely végre is szét fog szaggatni. Volt egy férfiú kit szerettem, s szereti fogok örökre, de az nem te vagy, s nevé sem fogod megtudni, mert megfojtánád csak azért, hogy szerettem. E férfiutól tanultam: mint veti meg a böles a halált. Haljon meg atyám, haljak meg én, mindegy. Nem fog vérgyönyöröd táplálkozni kínainkon. Ah! tárgya első szerelmemnek, magasatos lélek! te mondád egykor „a halál sem az élet, sem a holtat nem érdekli, mert ő az élők néve nincsen, s kike néve van, azok már nem léteznek.” Menj, járj utaidon, de tudd meg, hogy Boronkay s leánya nem rettegnek a ti kinszökezeitektől.

— Margit! egy hétig atyád sérthetlen. Addig bármikor más gondolatra térsz, egy sorod hozzám megmenti őt, — így szólva Lódi magára hagyta Margitot.

IX.

A dobok tompán pörgének, halk egyforma nehéz léptek döngtek mintegy az utca kövezetét, s az egyforma léptek után sürű és rendetlen léptek zajla volt hallható. Távolról kilehetett venni, hogy fegyveres csapat vonul el valamely szomorú innepély alkalmára, s a csapatot a kíváncsiságtól soha sem ment néptömeg kíséri. E hangokat, e neszt Erdély népe jól ismerte.

A nők elvonultak ablakaikból, leereszték a függönyöket, s szobáikba zárkozva zokogának. A férfiak borongó arczezal vonultak el az utcákról, mig a népség szokott kíváncsisággal tödult a fegyveres menet után, mely egy elíteltet kísért a vesztőhelyre.

Az elítelt magas deli fiatal. Arczai halványak valának, de képe s magatartása mit sem vesztett hideg büszkeségéből. Léptei szilárdak, alkota bajnokias vala. A sereg élén inkább lehetett őt vezérnek, mint elíteltnek gondolni.

De ott volt a menettel a lelkes hosszú fekete talárjában, s mellette Matheus Alexander, e rémületes teremtmény, kinek vagy inkább a melynek nevére is borzalom fogta el akkor tájban Erdély fiait, s kinek nevére undorral gondol az utókor, midőn azon napok történetét olvassa.

Ez egy elhizott potrohos alak volt, kicsiny vigyorgó szemekkel, vastag alsó ajakkal, kiálló állal s gyér hosszú fogakkal. Szája szemével összerángatózott, s láthatni hagyta a nevetésre görcsösülők kékpíros ajkak alatt sárgálló fogakat. Bárha e borzadalmáról az emberiségnek más regényünkben már tüzetes leírás adtunk, itt sem árt röviden vázolnunk életirát.

Ó hajdan gyógyszeráros volt Bécsben, de tán képe miatt nem tört kelendőse, mert inkább illet méregkeverőnek, mint gyógyírkészítőnek. Megbukott s Erdélybe vándorolt, hol Mihály vajda korában egy börtönőri, s később vérbírói szereppel tartá fenn életét, s csakhamar az emberkinzásnak oly remekjeit adá, hogy Básta őt méltónak ítélte a minden politikai foglyok felett itélő joggal bíró spiculatori hivatalra kinevezni.

Hivatalát oly szenvedéllyel tüzte, hogy egy kivégzést nem tört volna el személyes jelenléte nélkül, annyival kevésbé maradtott volna hon most, midőn egy oly érdekes ifju iteltetett általa kötéltre, kinek Básta személyes vagyonbátorságát biztosította volt. Nem kevésbé hizelegnek vélte önmagára nézve

Matheus Alexander, hogy az ő itélő vérbírói hatalma felül áll magának a fővezérnek megkegyelmezésén; s az ő osztó igazsága előtt az ország felett minden hatósággal bíró főhatalom meghajolni kénytelen.

Az elítelt Kis Farkas vala.

Midőn a vesztőhelyre érkeztek, Matheus büszkén, pislogó arczezal álla meg, s titkárjával felolvastatá a halálítéletet, mely szerint kivilágolván, hogy Kis Farkas az erdélyi pártúttokk elgyetérve, Ráduly Vajda által kezére bizott csapatát elárulá, s a pártosokhoz átszőkött, a fővezér megkegyelmezése visszavonatik, s a bűnös kötéltre iteltetik.

Kis Farkas mit sem vesztve büszke hidegségéből egy iratot mutatott föl a népségnek, miközben gunyos kemény hangon — a mint azt Bethlen Farkas szóról szóra hátrahagyta, ekint szólt:

— Ime! lássátok Básta személyem s vagyonom sérthetlenségéről biztosítványát, s az adott szóba vetett bizalom következtetéseit!

Az ifju kivégeztetett.

Margitnak senkie sem vala már. Vesznie kelle mindannak, kihez ő csak vonszalmat is érzett. E gondolat, hogy ő egy daemoni szellem, kinek érintése is rémhálál — csaknem örlüttette tette a szerencsétlen hölgyet, kinek egykori csapodárságaért ily ítőzatosan kelle lakolnia.

X.

Az elkezdett gyilkoltatás még szorongatóbb helyzetbe hozta szegény Margitot atya sorsa felett. Napjait folytonos könnyek közt töltö, mindig szenvedő atya alakja lebegett előtte, ki csak egyszer láthatott börtönében, s aztán soha többé.

Lelkét bus önvád emészté, főként ha elgondolá, hogy mind a mi rémjelenet előtte elvonult, Lódi müve volt.

Es alig végzé könnyeit atyjáért, Kis Farkast keresték szemeit az éj csillagai közt, tán

még nem részesített, mint egy mostoha leány a többi kényeztetett gyermekek közt. Azonban most a mi időnk is eljött nekünk látszik, s jó reménnyel nézünk vaspályakérdésünk eldöntése felé, a mely úgy hiszünk, az egyes vonalak vizsgálata és megítélésével megbízott miniszteri tanácsos Ghega visszatérte után, nem sokáig maradhat ki, s tán a közelgő tavasszal már tevékeny munkásság és építkezés élénkítendő csodás völgyeinket. Az egész pályára nézve eldöntő a kiindulási pont, ez adja meg a vonal irányát, s ettől függ az, ha vajjon Erdély azon áldásdús fejlődésben részesül-e, a mely után törekszünk. Valamint világos, hogy Erdély vaspályái valamelyik magyarországi pályával összekötendők, épp oly tisztában vagyunk végpontja iránt a vonalnak, a mely mindenestre Brassót, mint a legelőkelőbb keresk. piacok egyikét, kell hogy érintse, s úgy vezetessék innen a legalkalmasab szorosan át az oláh határszélehez, a mi azonban csak későbbi vizsgálatok feladata. Összeköttetési pontunk négy van: Debreczen, Nagy-Vár, Arad és Temesvár; de ezek közül csak kettő veszi figyelmünket nagy mértékben igénybe. Lássuk egy kissé azt a két vonalt, a melyeket e két kiindulási pont u. m. N.-Vár és Temesvár szab! Egy pillantás a földbroszra meggyőz, hogy egy vonal N.-Váradtól Kolozsváron át a Maros-völgybe, s innen vagy Fejérváron vagy M.-Vásárhelyen át Brassónak a határszélehez vezetve, bizonyára a legtermészetesebb összeköttetésbe hozná Bécsét Oláhországgal, s innen tovább Konstantinápolyig. Egy ily vonal Erdélyt éjszaknyugattól keletnek irányulva részben diagonalan metszené át, s bizonyára a legrövidebb összeköttetése lenne nyugatnak kelettel, aztán nem szabad fedelni, hogy Erdély legtermékenyebb, legdúsabb völgyeit szelne, a melyek legalkalmasabbak a fejlődésre. A vár, a melyet eddig e vonal ellen némelyek felhoztak, hogy t. i. az nagy nehézséget gördít, a N.-Vár és Kolozsvár közti részre vonatkozott. De épp erre nézve az utóbbi vizsgálatok megnyugtató felvilágosítást eredményeztek. Azokat, mint hiteles kútfőből állíthatjuk, Ghega nem találta oly rendkívülieknek, mint eddig hitték. Akárki átlátja, hogy az építési nehézségek e vonalon világért se oly nagyok, mint hegyvidékes hazánk bármely más részében, sőt teljesen ellensúlyozvák az építési anyagok túlbősége által, a mi itt nagyobb mérvben mutatkozik, mint bárhol. — De a temesvári-brassói vonal az országának csak egy keskeny vonalán húzódik át, s hazánk nagyobb része a vaspálya áldásaitól megfosztatnék. Az egész tehervonat, a mely keletről jön, Temesvár felé kerülő utat lenne kénytelen tenni. S vajjon egy pályának a Bánáthól leendő bevezetése elibe nem gördülne-e még nagyobb akadályok, mint a n.-vár-kolozsvári elibe? A ki a vaskapui szoros vidékét ismeri, e kérdésre könnyen fog felelhetni. Nem tagadhatni ugyan, hogy a temesvári vaspálya-vonal, ha a Hátszeg völgyén vezetne át, több nagyobb vasműort és kőszéntelepet érintene, a mi a pályának első éveken szép jövedelmet hozhatna; de a mi itt már csaknem ki van számlálva, épp az kell, hogy az ország más részében egy pályát előidézzék. Egyébiránt egy világ-vaspályának, s bizonyára az erdélyi hivatva van azzá lenni, sokkal nagyobb feladata van, mint az, hogy néhány iparvállalatot a szarnyai alá vegyen; nálunk az egész országnak szüksége van fejlődésre, egy főúter kell nekünk, s nyíltan bevalljuk, ezt mi csak a n.-vár-brassói vonalban üdvözölhetjük. Ezen vonalhoz, a mely a törzset képezi, idővel aztán csatlakozhat a szükségeseknek mutakozó mellékvonalok, s tán éppen Fejérvártól Temesvárig egy egyenes vonal is lenne építhető."

Az országos gazdasági egyesület borászati bizottmányának körútja. (Folytatás.) — Kimutatuk a bajt s ártalmait, kijelöljük orvoszerét is. Nézetünk szerint a vidék nagyobb birtokosainak s kisebbeknek közöltsége tanult vinczellérekét, kell, még pedig nem messzi vidékekről, csak is Kolozsvár s Torda

ott is egy bolygó csillag volt ő már, mint itt e küzdelemteljes villám vala.

E fiatal férfiú gyors kivégeztetésében Lódi élenk mutatványát adá iztózatoss befolyásának, s Margit jól érté e véres szerelmi nyilatkozatot.

Megtanulta most ismerni végeredményét a sima bízog szavaknak, megtanulta, hogy a tulzenvedélyen s hiúságon alapult férfiúi szerelem nem árul el magasztos lelket, mert az kifolyása a vér ösztönének és rut önzésnek, mely ha gátot lel az életviszonyokban, az állaligall s szövetkezi kész.

Küzdött Margit önmagával: oda vessé életét e fenevadnak, hogy atyját megmentesse, vagy elnézze atyját egy szerelmi bosszu vérdőzöztatni esni el?

Ha arra gondolt, hogy atyja Kis Farkas sorsát oszthatja, lelken borzalom futott el, kész volt az önfeláldozásra. Még tartá a mérges elrejtve keblében, melyet egykor az apahidi kastélyban nyert egy férfiútól, kit ő most becsülhi s mélyen szeretni tudna, kit azonban szívétől oly rut könnyelműséggel idegenített el.

— Ha megmentendi Lódi atyámat, e méregespek haláloamat okozandván mielőtt Lódi bírhatna; a derek atya előtt igazolva lesz szerencsétlen leánya, ki büneért egy öngyilkos halálával méltán lakol.

Ily eszmék fordultak meg a szerencsétlen hülyg agyában; de újra eszébe jutottak atyja szavai, ki a börtönt s halált is kedvesnek mondá, csak meggyőződve legyen arról, hogy Lódi szerelmét Margit megvetendi, és e gondolat visszatartoztatá őt szomorú elhatározásától.

Ismerte ő atyja jellemét, tudta mennyire elhatározott volt minden szava, s azon körülmenyéből, hogy Mathusz őt hozzá soha sem bocsátja, gyaníthatá annak változatlan nézetét.

Nem az odaengedésben, hanem Lódi céljainak Bástia előtt meghusításában helyezteté e szerint minden reményét.

Ismerte ugyan a fővezért, ki előtt mit

sem érték a nők könnyei, de a Kis Farkastól átvett adatokban bizott, s hitte, hogy a tiszta ártatlanság győzni fog, annyi szenvedés után.

Alig végeztetett ki Kis Farkas, egy levelet hozott Margithoz Lódi apródja, melyre következők szavak voltak írva:

„Margit! Kis Farkas halála utolsó szerelmi nyilatkozatom. Három nap alatt határozz: nász vagy gyász.”

E levél még nagyobb aggodalomba ejté Margitot atyja sorsa felett. Minden harangszóban, minden dobperdülésben atyjára gondolt; látta őt a gyászos koporsóban, szomorú halotti pompa közt, vagy látta őt fegyveresek kíséretében, szomorú arezu rokonszenvező nép sohajtásától kísérve, huzatolni a vesztőhelyre, s ah ez utolsó képzelődés mily rémületes, mily keblésszagató vala! Jól tudván, kétségbeesve érezvén, hogy a legdelekrebb atya balsorsának oka egyedül az ő örökre átkozott könnyelműsége.

Látta iztózatoss szerelmét a bosszuállás rettentőségében, ki mintegy mindenható demon öldököltheti le eselszövényes befolyásával még azt is, ki csak egy biztató szót szől hozzája, s mit tehet e sötét lélek a lebörtözött atyával, ki előbb szétszaggatná fogait saját ujjának csontjait, hogysem e szerelmi viszonyt valaha aláírja?

A költészet ki nem fáradott soha a szerelem jogának védelmezésében az előitéletek ellen; de vagynak kifogások, hol a szívnél nincsen joga a szerelmhez; a szerelem csak az erény világában jogosult oly előitéletek ellen, melyek az emberi méltóságot sértik; de a bűn világában a szerelemnek semmi joga sincs. Az atya, kinek leánya egy embergyilkos rabló iránt gyul szerelemre, ugy gyűlölet, s ugy megátkozhatja gyermekét, mint magát a rablót. — Ily helyzetben állott Boronkay Lódi irányában, s így az ő ellentmondása nem előítélet, de nemzete iránti kötelesség s atyai jog vala. Ha az ember életét tartozik a társadalom érdekeért mindig

vagy Zilah vidékéről, meghonosítani, kik a szőlőművelés ok-szerű fogásait gyakorlatilag ismerik, azokat a vidék több pont-jain letelepíteni, vagy az is czélra vezetne, ha a birtokosok saját embereiket, a községek választott értelmes férfiakat küldenének az említett városokba egy vagy fél évi praxisra, míg a szőlőmunka főbb fogásait betanulják. Múltóztassanak Küküllő megyei ügyfeleink megbocsátni! Saját érdekükről, a nemzetgazdaság egyik legfontosabb kérdéséről van szó! Jobb valamit későn, mint soha se tanulni meg.

A küküllői borvidéken termelt szőlőfajok két csoportba sorozhatók: az elsőbe sorozzuk a nemes zamatu, illatos, szesz-bort adó fajokat: ide illenek: a som szőlő, járdovány, kövér és leányka szőlő. Másod rangu bort adó fajoknak ismerők a boros, király, és hóviz szőlő. A feketék alig jöhetnek számítás alá.

Termékenységre tekintve, megváltozik a sorozat. Első helyre kerülnek a boros, hóviz és járdovány — másodikra a som és leányka szőlő, utolsóra a kövér és király szőlő.

Az a kérdés már, minő arányban termelhetnek a kitűnő, minőben a termékeny, s végre a másodrendű fajok?

A küküllői hegység 2—3-ad részét boros, hóviz és járdovány s ezek közt legnagyobb mérvben a boros foglalván el, a jelesebb bort adó fajok számos fekete fajokkal együtt a terület harmadára szoríthatnak, önkényt következők:

a) hogy az első rangu szőlőfajok közt csak egy a járdovány termeltetvén nagyobb mértékben, borai specialis jóságát, mint főlebb megjegyeztük, nem a művelésnek, nem is a fajjóságának egészen, hanem leginkább a talajnak, s kedvező égali viszonyoknak kell érdemül tulajdonítani;

b) hogy termelésben a kitűnőség fel van áldozva a mennyiségnek, hogy tehát többnyire alantabb foku fajokból nyert boraival egész biztonságga a külkereskedelem kívánalmainak eleget nem tehet, míg termelési rendszerén nem változtat.

c) csak a mennyiség s minőség elveire épített szortírozással mint arra gr. Bethlen Farkas és Gál János urak példány szőlőintézetében követésre méltó példát mutatnak, érheti el ama kettős czélt, mikép a nemtelenebb termékenyebb szőlőfajok egyenesen belfogyasztás, a nemesebbek pedig külkereskedés végett termeltesse, vagy is az intenzív és extenzív termelés egyesítésék.

A küküllői borvonalon merült fel legelőbb előtűnk az ugynevezett leányka szőlő, melyet acclimatisált Rislingnek mutattak fel elég helytelenül, a borászati lapok. Ezen faj nem az a mi hegyeinken ismeretes leányszőlő apró, madárszerűen hasonló boggyóival, ez egy merőben kiirtandó faj — más fajta a valódi leányka, hosszú sugarú kevésbé vállas gerezedekkel, közép nagyságú, éréskor hamvas fejr színű, ritkás boggyókkal, melyek czukorédesek, noha rendszeren csak közép terméssel örvendeztetik meg gazdáikat. Ezen szőlőfaj megbecsülhetetlen kincse hegyeinknek; a szénaverősi luth. pap szívesegéből kóstoltuk e fajnak, mely nála külön táblában terem — később mélt. Földváry Ferencz urnál ugyancsak e fajból szűrt borait. Nem tartózkodunk kimondani, hogy e borfajjal, hazánkban az egy bakatoron kívül más bor alig versenyezhet. Zamata, könnyűsége, testessége, vokonsága, azonnal a Rislingre emlékeztet, csak hogy több tüze s ereje van mint a Rislingnek.

A küküllői gazdák a nemesebb bort adó szőlők közt a somszőlő specialitását elismerik ugyan, de bő terméstér inkább járdoványt szaporítják. A közép fajtaikat a mennyiségért termelik, mert hiszen egyedül boruk után látnak fennálló körülmények közt egy kevés pénz, mielő a közterhetek kielégítsék, s a legszükségesebbekre szállított kiadásait fedezzék. A kövér szőlőt aszujárt s korán éréséért becsülik, a szeszélyes és ritkán termő király szőlőt pedig — éppen mint a Szilágyságban — eltűrik ugyan, de nem szaporítják.

A somszőlőt nem méltatják kellő figyelemre. Pedig ez-

után nyerik a tokaival vetekező aszuboraitak, jó években ettől kölcsönzik leginkább boraik a finom zamatot, szikrázó tüzet, és tartósságot.

A küküllői szőlőfölkdek talaja lágyabb vagy keményebb palaalapon, magasabb vagy sekélyebb agyagréteg csekély mészevgyűléssel. A termelő különbség nélkül trágyáz, az oláh mérsékeltlen, a magyar bővebben, a szász atyafiak túlságosan. A szász atyafiak általában gazdagon termő fajtákat termesztnek. Innen van, hogy mindig több bort szűrnek másoknál, de boraik általában erőtelenebbek, tartótlanabbak a magyar termelők borainál. (Folytatjuk.)

Ujdonságok.

— A Muzeum-egylet közelebbi választmányi gyűlésén egy igen érdekes és valóban megható levél olvastatott fel, melyben egy honfőirésű atya fia elvesztése feletti fájdalomnak egy oly oly emlék felállításában keres enyhületet, mely által gyermeke neve azon hazafiak képsorában fog örökíttetni, kik a nemzet oltára előtt buzgó áldozataikkal megjelentek. Szentiványi György ur, fia halálának alkalmából háromszáz forintot küldött be a Muzeum-egylet választmányához, hogy abból százat az egyelet tartson meg, százat a gazdasági-egylet, százat a nemzeti színház pénztárába tegyen át, az elhunyt fiatalnak nevére és emlékére iratva fel. Mily honfiasan kegyeletes kifejezése ez az atyai fájdalomnak; mily nemes emlék az elhunyt sirja felett, mely őt nem hideg kőben, nem rozsdásodható ércben, hanem ily nemzeti czélok osztályosságában örökíti.

— A helybeli polgári casino t. igazgatója egy nyilatkozatot küld be hozzánk, mely által a hozánk beadott s közelebbi naplónkban közzétett báli tudósításban hibázottat tánczrendre nézve, a tudósító értesítését alaptalannak nyilvánítja, s ennek igazolása végett közli a tánczrendet a mint következők: 1. Induló. 2. Keringő. 3. Francia négyes. 4. Többféle polka. 5. Palotás és csárdás. 6. Francia négyes. 7. Körtáncz. 8. Francia négyes. 9. Mazur. 10. Palotás és csárdás. 11. Francia négyes. 12. Polkák. 13. Körtáncz és csárdás. 14. Keringő. 15. Francia négyes. — Megvalljuk ezen tánczrend felmutatásával nem látjuk meghazudtolva értesítők állítását, mert ebből kitűnik, hogy 14 tánczlelt áll a tánczrendben, s ebből 5 tétel francia, 5 német s lengyel, és négy magyar. Értesítő pedig csakis a tánczrendről szől, nem pedig az ott megtörtént ismétlésekről. Mint-hogy a bálban nem voltak jelen, nem tudjuk, hogy egyes posztók alatt a kormagyarok alatt álló csárdások csak egy a körtáncz toldalékai voltak-e vagy külön, s szűnet után mint önálló tánczok állítottak elő? mert a két eset közt különbség van. A tánczrendet mindjárt kezdetben egy keringő, egy francia négyes és polkák nyitják meg, s csak aztán a 4-dik tételen jön magyar. Egyébiránt az egész nemlétekkérdés.

— Holnap, azaz hőtől este Ferenczy Izabella k. a. jeles drámai énekesnőnk jutalomjátékául a zenei szépségekben gazdag opera „A bűvös vadász” fog előadni, mely alkalommal a műteremnek közönség, meg vagyunk győződve, szép számmal jelenend meg, s nem mulasztandó el élenk jeleit adni azon méltánylásnak, a melyre a t. művésznő annyira érdemes. Ferenczy I. folyó hó 20-ikán veszt búcsút Kolozsvártól, a melynek színpadán reméljük még föllépni látandjuk.

— (Egyelet-bál.) Jövő szombaton, f. hó 18-án, az ugynevezett figyelt zárkóról tánczvigalmat rendez a redoutteremben. Tánczrendjét — melyet alkalmunk volt látni — sormagyar és csárdás nyitja meg, s váltakozva négy palotás, két kör, s négy francia teszlik érdekessé, egyébiránta polkák sem hiányzanak. A társastánczok mindegyikét s az egész vigalmat csár-

feláldozni, tartozik szívét is, mert ez kisebb áldozat, vagy a ki magára nézve nem érzi kisebbnek, az lehet öngyilkos. Az oly szív, mely az erkölcsi ellenokokkal daczolva merül el a szenvedélybe, még akkor is vétkes, ha magát megtudta tagadni, vétkes az által, ha csak egy percig is ily erkölcsértő szenvedélybe merülhetett; s annál vétkesebb, ha még az önmegtagadást is mellőzi.

Regényünk korában az emberiség még nem volt oly világpolgárius mint most, s a hazafiság követelése az erkölcsi követeléseivel egyenlők voltak; erkölcsi kötelesség volt sok minden, a mit korunk nem ritka esetben csak előítéletnek nevezne.

Esélyesebb ezen kor mint a régi? nem határozom el, az emberiség meg az összevegyülés felé. Boldog népek, kik a haladás élen, s a hatalom birtokában állanak, lehetnek világpolgárok, s majom nemzetek oda veszhetnek másoknak civilizációjába; de mások hatalmas alatt álló nép ha leányja nemesb előitéleteit, elveszti azonnal megkülönböztető tulajdonát, s felolvad a szerencsésebb elembe, hol az ő egyéni létezése megszűnik.

Margit az atyja sorsa miatti önvád mellett, mélyen érezte most társasköri elhagyatottságát is. Az az ifjúság, mely egykor annyit vágygylal, reménnyel, kedvkeresséssel, s oly ragyogó szerelemteljes areczal hizelegte őt körül, került most őt, s ha látta, hídelen, s busan nézett utána: „ennyi szépség, ily fényes sors, s kinek lóna feláldozva” gondola mindenik.

Oh nehéz a hallgatva panaszló és némán lakoltató közvélemény, a ki fogékonyssággal bir azt érzeni is; s Margit birt azzal, és ki-mondhatlanul sokat hervadt atyja fogsága alatt.

Mélyen fájt teljes elhagyottsága is, senki sem volt többé, kihez bár tanácskerdeni folyamodhatott volna, annyival kevésbé, ki iztózatoss nyugtalanságai közt bár azzal vigasztalta volna őt, hogy valamit legalább tenni kísérisen a miatta szenvedő atya érdekében.

Soha egy szerencsétlen irányu szenvedélynek nem volt halkabban sorvasztó tragicus hatása, mint annak, melybe e szegény leány egykor oly gondatlanul elmerült. És Margitot szánni lehetett; mert a teljes megvetés nem volt méltó. Ő küzdött szerelme ellen, sőt midőn az örvény veszélyét tisztán látta, le tudott arról mondani. Fájdalom, gyenge volt arra, hogy e veszélyt korán átlátta volna.

A legsúlyosabb lelki tépelődés közt esetleg nézett ki ablakán, s látta a mint távolról egy nő közelit arra, kit illő távolságról csoportosult s titkon nevetkező utcaszahuancok kísérnek, kit egy-egy az utca tuló során elballagó férfi is figyelmesebb megtekintésre méltat, s ha van kihez, egy pár észrevételt tenni el nem mulasztja.

Bizarr nőalak, csodálatos izléstelen összeviszssa hányt szímben és fényben, a gazdaság a miveletlen s szokatlan izléssel párosítva.

A közeledő nőnek csodálatos öltözködése s fekete areza hamar eszébe juttatá Margitnak az egykori apahidi vendégnőt Lippay Balázsnet. E nő akkor annyi szerénységet s tiszteletet tüntetett ki, hogy Margit némi bizalom ösztönét érezte irányában.

— Övek a világ — sohajtá, s ez öszinte szóban volt foglalva azon korszak egész gunyja — ő nem volt érzékeny, ki tudja, ki tudja? ő tán még segíthet rajtam! Csak annyit lehetne eszközölni, hogy Bástia kihallgasson.

Gyorsan előidézte egy hű agg nő cselédét, megbízva őt, hogy a már szinte közelítő Lippaynéhoz kérdést intézzon, hol és mikor fogadhatja el Boronkay János leányát, ki vele szólni akarna?

A mint a nűcseléd Lippayné Margit szándékáról értesítette, a közörsu czigányból kiemelkedett csapatvezér szerény neje, nagyszolgálatkészséggel vezetteté magát Margithoz.

(Folytatjuk.)

dás rekeszti be. Rendezők mindent elkövetnek a közönség kényelmére, s a külfény emelésére.

— **Vivodánk ügyében.** A városunk keblében 1848 előtt és után oly szépen virágzott vivoda, melyet egy b. Wesselényi, egy gr. Kendefi dalás szelleme lengett körül, melytől Biassini, Uzoni, s Helmeich vezetése alatt oly sok jeles ifjú erő nyert önbizalmat, s mely némi alapítványt is bír, helyiség nem léte miatt egy időre megszűnt. Valóban sajnos, hogy éppen most, midőn nemzeti öltözetünk lábra kapásával a dalás apák szelleme ifjaink keblébe ismét vissza kezd szállani, nincs intézetünk, hol az ifjú a mai világszerénti asztalhoz lánczoló foglalkozás után bágyadt erejét férfias testgyakorlás által éleszsze. Egyébiránt szeretjük hinni, s hiszünk is, hogy lovagias előkelőknek ez ügyet szívókre veszik, s intézetet, melyet az elődök képesek valának semmiből teremteni, fenn fogják tartani.

Giász híre. Ismét nagy vesztes hírt veszszük M.-Vásárhelyről: Vajda Dániel február 9-én jobblétre költözött. A nagy ismeretű férfiú necrológiai jövő számunkban.

— A brassói újság írja f. hó 6-dikáról: „Tegnap ment végbe a román nő-egyleti bál, a mely igen népes vala. A magyar nemességből több ur és hölgy nemzeti öltözetben jelent meg, a mi igen élénk benyomást tén. A magyarok, szácsok és románok közti testvéri összetartás érdekében szó emeltetett, s a hangulat igen magasztos vala.”

— A Kazinczy-ünnepelelt Háromszék lelkes közönsége is megulte. Mint érdemes levelezőnk írja, január 29-dikén este S. Sz. Györgyön a tágas köztáncteremben tartottott meg az, következésképp: 1. Honfittársunk Cseh Ignác megnyitotta az ünnepelt egy rövid beszéddel. 2. A Demeter Samu által bántott énekkar énekelte az „Imát”; és ezután a Kazinczy mellszóbrát leplezte egy pár kis szárnyas nemtő. 3. Antos Ferenc egy tüzetes beszédében előadta a magyar nyelv és irodalom történetét, kapcsolatosan Kazinczy életrajzával. 4. Az énekkar előadta „Kölcsi himnuszát”; és a szobrot megkoszorúzták egy kis szárnyas nemtő, B. Szentkereszti Anna, kegyeltes éljenés közt. 5. Szász Károly költeményét „Kazinczy emlékeztetőre”, fölolvasta egy tanár Vajna Sándor. 6. „Honszeretettel” Vörösmartintól, elszavalta Gál József tanár. 7. A „Szózatot” énekelte az énekkar; de a többiek beléneklésével buzdító nyomatékokra fokozódott. 8. „Tompá Mihály költeményét” elszavalta teleki Horváth László. 9. „Kazinczy F. emlékeztetőt.” Demeter Sándortól, előadta Zoltáni Elek, léczfalvi lelkész. Eszerkezményben kiemelve lévén a székelv vitéz nép, ez a tömött magyarság, mely a nemzetnek mindig erős karja volt, s ma is az; ez lelkesítő tetszéssel lön fogadva. Erre több szó emelkedett: A szerző jelen van közöttünk! s azonnal a szerző többek vállain felmutatott. 10. Zárbeszédet tartott egy kedves hangulatu rövid imával Gödri Ferenc esperes. És mindezekre, mint illet, eljársza a zenekar a „Rákóczy-indulót.” Megnyitott a bál magyar táncszal. A részvét kitűnő volt, a tágas terem zsúfolásig telve. Az öltözet a kitelhetőség mind a férfi, mind a nőosztálynál többnyire magyaros. Feltűndeklött a kedves magyar szűcsésszer, a párt, többé soha el se tűnjön!

— A „Magyar Néplap” martius 1-től fogva képekkel illusztrálva naponként fog megjelenni „Pesti Hirnök” név alatt.

— Nagy-Kőrös városa a magyar Akadémia részére tett fényes adomány mellett az erélyi Múzeum-egylet alapítókéhez is 500 forinttal járult. (P. N.)

A magyar Akadémia részére nagyszerűleg folynak az adakozások. A sok közül csak egy néhányat említhetünk meg: Scitovsky János bíbornok ő emmentiaja a házra 6000, a tőke szaporítására 10,000, herceg Koburg-Gotha Augustus a házra 10,000, gróf Batthyány Gusztáv a házra 2000, a tőke szaporítására 10,000, herceg Batthyány Fülöp a házra 10,000, Bartakovics egri érsek a tőke szaporítására 10,000 frtot irtak alá. Így tovább meg tovább.

— A „Fortschritt”-nak Debreczenből folyó hó 1-sőjéről írják: „A Bécsből hazatért magyar küldöttség némely tagjai az itteni ref. collegium részéről megítéselt fogadtatásban részesültek. Tegnapelőtt este 300 tanuló, ünnepélyesen öltözve, s mindenik egy-egy meggyújtatlan fáklyával kezében, a legnagyobb rendben vonult tiszteendő Révész Imre ur laka felé. Az udvarra beérkezve, pillanat alatt minden fáklya meggyúlt. Egyszerűs mind a zene is megkezdődött, mire a fáklyák fellobbanása adott jelt, s a Rákóczy-indulót lehet hallani. Észaltat a tanuló egyike bement a tiszteendő ur lakába, s hozzá intézett rövid beszédet mondott, a melyben a protestans ügyért tett fáradozásaiért köszönetet mondott. A tisz. ur erre megjelent az udvaron, s a hozzá intézett beszédet meghatólag viszonozá, s ez ovatot sok száz ajak éljenei fejezték be. Erre a fáklyák ismét kioltattak, s a menet báró Vay ő nagyméltósága laka elibe járult. Itt a fáklyák ismét meggyújtattak, s a zenekar a Rákóczy-indulót játsza újból. A tanulókhöz a legnagyobb rend és nyugalommal nagy néptömeg csatlakozott. Minden áthatva látszott lenni a helyzet komolysága által.

— A nemesség lapja. Bécsből írják a prágai újságnak: „Bizonyoskint hallom, hogy egy onálló pártlap alapításának terve új eréllyel éléd föl. A program bizalmas körökben már ki is van osztva, s 100,000 frt tőke aláírva. Már csak arról van szó, hogy tekintélyes publicistai erőket nyerjenek meg. Közlelebből, hogy az idő kárba ne menjen, a vállalat vezetését a nemesség egy igen tehetséges tagja veszi át.” — Kiváncsiak vagyunk e vállalat, mely ugy látszik, az állam komoly helyzetének pillanatában közönlönyül szolgáló azon osztálynak, a mely egy adminisztratív decentralisatio lehet esetében komoly feladatot láthat maga előtt.

— A nemzetek történeti fejlődésére naponként többet tartanak, s bekezdik látni, hogy a nemzeti önértet élénkségen tartására semmi som bír akkora hatással mint a történelem. Legközelebb a bajor királyi tudományos akadémia nagyszerű jutalom tételekkel lepte meg a német világot, három pályakérdést tűz ki: első „Németország történetének tudományos kézi könyve”, jutalma 10,000 ft, beküldési határideje 1865. január 1-je; második „Német Régiségek kézi-könyve”, vagy is a német mythologia, köz és magán élet és szokás maradványai leírása; jutalom 2000 frt, határideje jan. 1-je 1863, harmadik „nevezetes németek életirata”, jutalma 3000 ft, határideje mart. 1-je 1861. A királyi jutalom mellett az író könyvársi tiszteletdíjban is részesül. Így támogatják külföldön a történelmet.

— Az eperjesi cs. kir. főbíróvárszék a kassai cs. kir. or-

szágos törvényszék által Zsedényi udv. tanácsosra mondott négyhavi fogságot nyolczhavira emelte.

— Bukarestben egy magyar lap is fog rövid időn napvilágot látni, mely a nagy számmal ott létező magyarok között szép jövőre számíthat. S ki lenne azon lapnak más, derekabb szerkesztője, mint az ottani buzgó ev. reform. lelkész Koos Ferencz.

Nemzeti színház. — Szerda febr. 8-kán „Evangelium és a családi élet.” Alapgonolatjában nem a legépületes, de egyes vonásaiban tanulságos francia dráma, melynek főszerepeit Jánosiné, Paulay és Komáromi művészi felfogással állíták elő.

— Csőtörtőkön febr. 9-én. „A granada éji tanyá” opera ugyanazon szereposztással mint közélebből.

Pénteken febr. 10-ikén „A falusiak” vig játék Szigetítő.

Kolozsvári piaciár. Februar 9-én 1860. — Bécsi mérője osztrák becsben. Tiszta búza 3 ft 71 kr. — Elegy búza 2 ft 61 kr. — Rozs 1 ft 54 kr. — Árpa 1 ft 16 kr. — Zab — frt 88 kr. — Török búza 1 ft 64 kr. — Pityóka 1 frt — kr. Marhahús fontja 10 kr új pénzben.

Politikai hírek.

— Febr. 5. Ma a „Constitutionnel”-ben Grandguillot megjegyzi: A lapokban közölt hírek, Savoya-s Nizza-nak Franciaországhoz csatolása tárgyában, semmi hivatalos alappal sem bírnak. A sajtó félre volt vezetve Savoyának Franciaországhoz vonzódása s egy ily rendszabály jogossága által, mely Piemont rendkívüli nagybodása után, Franciaország számára annak földirati határait veszi igénybe. Hogy Franciaország s Savoya mit ohajt, az iránt nincs kétség, azonban az, mi a kormányok akarata, még a diplomacia látóla által van elrejtve. Azok, kik az annéiot bevégzett dolog gyanánt jelölik ki, nincsenek jobban értesülve, mint azok, kik azt állítják, hogy az nem fog létesülni. A császárnak, se bölcsesége, se hazáltsága iránt nem lehet kételkedni, ki lelkiismeretes védője lévén az európaisulyegyetgarantírozó föltételeknek; se saját, se mások kárára nem engedendi meg, hogy ezen föltételek változtatást szenvedjenek. A lapok megvitathatják ezen kérdést, de vitátsaikkak semmi hivatalos alappal sincs.

Páris, febr. 3. A „Constitutionnel” reggeli kiadásában egy pártori levelet közöl, melyet mgr. Rousseau orleansi püspök XVI. Lajos egykori rendes lelkése, ki 1791-ben üldözöbe vétetett azért, hogy a papság polgári alkotmányára meg nem esküdött, 1810-ben meggyéhez intézett. Mgr. Rousseau ezen levélben azt állítja, miszerint nem szükséges, hogy a pápa világi fejedelem legyen, s egyszerűs mind visszaköveteltetnek benne a gallican egyház szabadságai.

— London, febr. 2. A „Times” párisi levelezője, mint bizonyost írja, hogy az angol kormány a Savoyának Franciaország kezére bocsátása iránti tervt határozottan rosálja, s hogy az angol követ, mint hiszik, ez értelemben kapott utasításokat, azon esetre, ha hogy ez ügy komolyan szóba hozanék. Reméli, hogy Victor Emanuel vonakodni fog a maga törzországtól föláldozni, ha Európa az ellen szavát emelné. Figyelmeztet, hogy a bekebelezés mellett nyilvánulások Savoyának gyanusak, minthogy francia pénz s francia cselszövényeknek azokban nagy részüket lehet; a bekebelezés elleni nyilvánulatok mindenesetre gyanulnak.

London, febr. 5. Ma a „M. Post.” jelenti, mikép Angols Franciaországban abban egyeztek meg, hogy Olaszországban csak azon esetben engednek meg beavatkozást, ha azt az összes nagyhatalmasságok helyeselnék. A szavazásmód iránt (Közép-Olaszország szervezése tárgyában) véleménykülönbség uralkodott. Franciaország fölhagyott általános szavazást iránti javaslatával s a szavazás az eddigi mód szerint fog történni.

A „Morning Post” párisi levelezője alaplatannak nyilvánítja azon közlést, mintha a szárd csapatok Romagnában be fogának avatkozni; valamint azon hir is, mintha a szárd kormány, Savoya s Nizzaért cserében Corsica szigetét kívánta volna Franciaországtól. A „Times” kalkuttai levelezője határozottan jelenti Nena-Szahib halálát.

— A savoyai és nizzai kérdés előtérbe kezd lépni. A „Constitutionnel” világosan kimondja, hogy a kérdés létezik; sejteti, hogy Franciaország és Savoya mit kíván, de egyszerűs figyelmeztet azon nehézségekre, melyek e kérdés fölvetése miatt a kormányok között támadtak. Az „Opinione” még világosabban beszél: tisztán kimondja, hogy Piemont odaadja Franciaországnak Savoyát, csak hogy más stratégiai hadiállást nyerjen helyet, mely hadállás azonban az „Opinione” újmutatása szerint nem más mint — Velence. A conservatív „Neue Preussische Zeitung” ezt írja: „Cavour gróf, lemondott párisi utjáról; de annál szilárdabban látszik állani az eredeti program mellett: „szabad Olaszország az Adriáig”; s arra dolgozni, hogy Ausztria vagy lemondjon önkéntesen Velencéről pénzbeli kárpótás mellett, vagy pedig védelemre kényszerítette katonai kitértést tegyen, mi a francziák császárt ismét arra bírja, hogy Piemontnak segítségére teremjen. Cavour ezen taktikában Palmerston lord által buzdítatik, s az izgatások Ausztria tartományaiiban arra számítják, hogy erejét paralyzálják. Párisi hivatalos és diplomai körökben senki sincs, ki legkevésbé is kételkednék, hogy a legfontosabb események annak bekövetkezésében. Lajos Napoleon látható aggodalommal néz azok elé, minthogy végül még sincs aláírva, valjon Angolország nem tesz-e ellenséges fordulatot az általános összeütközés esetében. A kinek alkalma volt a császár környezetére figyelni, észrevette, miszerint ott néhány nap óta nem csinálnak titkot az Angolország iránti bizalmatlanságból, ámbár közlelebből is a legföltételebb bizalmat negélyezték legalább.

A savoyai kérdés különösen igénybe veszi a francia kormányt: Cavour gróf mindig feljebb fokozta követelését s most Savoya és Nizza átengedéséről csak úgy akar hallani, ha Velence megszerzését emlegetik; ő támaszkodik az ígéretekre Napoleon hercegnek a szárd királyi leányával összekelése idejéből s kiemeli, miszerint Szárdia semmi hálaival nem tartozik Franciaországnak a közép-olaszországi államokkal történt nagybodásért. Az ő szempontjából igaz van, — mondja a „Neue Pr. Ztg.” — minthogy Lajos Napoleon maga kijelentvén, mi-

szerint őszinte kívánata volt a főhercegeket” visszahelyezve látni, de ez lehetlenné vált a népakarat irányában, ezáltal maga mondott le a jutalom igényéről, s három dolog közt választott: ismét háborút kezdeni Ausztria ellen, vagy lemondani Savoya és Nizza bekebelezetéről, vagy végre ezen két tartományt Szárdia akaratá ellenére bekebelezni.”

Már most azt kellene tudni — kérdi a „M. S.” — valjon melyiket választja Franciaország: új háborút kezd-e, lemond Savoya- és Nizzáról? vagy erőszakkal bekebelezi e ezeket állam? Az optimisták azt állítják, hogy Franciaország nem kezd új háborút. A neheztelő ultramontánok, legitimisták s orleanisták elég dolgot adnak a kormánynak benn, nincs módja többé külháborút folytatni. Ezenképp felhozzák, hogy az 1859-ki hadjuttalékat 40,000 emberrel kívánja szállítani; s végre Russell lord is erősíti, hogy Franciaország nem ohajt háborút, mind a mellett is, hogy nagy tevékenység uralkodik arsenalaiban. A pessimisták ellenben nem sokat adnak a tervezett szállításra (ugyis még a törvényhozó testéltérjesztendő javaslat az egész leszállítási kérdés); aztán a példa mutatja, hogy Franciaországban mily könnyen pótolhatni az efféle hízagot önkényesek által. Felhozzák, hogy a tengerészeti és hadügyminiszterium irodáiban rendkívüli tevékenység uralkodik; s utalnak éppen Russel nyilatkozatára, miszerint Franciaország erős akar lenni a tengeren, miből azt következtetik, hogy ha háboruba elegyedik, tengeren vagy tengerről fogja folytatni. Nevezetesen a keresdelmi körök azok, melyek egy új háború kitörését lehetnek tartják, a piemonti és közép-olaszországi hadikészületek után itélvén.

— Fanti tk egy napi parancsot adott ki, melyben a liga csapatjainak hadügyminiszterre kineveztetését jelenti s megjegyzi, hogy „a király reá bízta e magas állomást, de egyszerűs meghagyta őt a ligasereg élén, úgy hogy ő, Fanti, azt gyakran meg fogja látogatni; távolléte alatt a parancsnokságot tapasztalt s tetterős vezetőkre bízta; a veszély idején számít reá, hogy a ligasereg egy erős és harcászokottabb ellent fegyelem és vitézség által fog legyőzni.” „Engedelmesség, faradhatlanság, és kitartás,” így végzi Fanti napiparancsát, „szilárd bizalom Olaszország jövője, szeretet, hűség a nagy-lelku Victor Emanuel, királyunk s hadurunk iránt.”

Turin, jan. 31. Mint jó forrásból jelentik, Talleyrand francia követ utasítást kapott Cavour grófnál szóbeli jegyzékkel panaszt emelni, mi holnap vagy holnapután meg is fog történni. A francia kormány azt kívánja, hogy Savoya lakosságának engedessék meg, akaratát szabadon nyilvánítani. Ugy-lászik valóság, hogy Szárdia minden korábbi egyezkedés dacára semmi támogatásba bocsátkozni nem akar mindaddig, míg a közép-olaszországi ügy rendezve nem leend. A dolog ugyanis úgy áll, hogy az erre vonatkozó egyezkedés azon program alapján történt, melylyel a császár plaszországi hadjáratát megkezdte. Villafrancában ez megsemmisült. D’Azeglio marquis tehát egyelőre Lomdonban Savoya bekebelezése ellen dolgozók. — Egy francia, ki Nápolyból érkezett ide, beszél, hogy ott semmi reform nem várható. A király a nemességben, a tömegekben és — svájciakban bíz. Ez utóbbiak jelentékenyen szaporítottak, — bárha sokkal több német és osztrák áll be mint svájci. Ezen csapatok valószínűleg igen jól fognak csatázni, mi a benszülői csapatokról éppen nem tehető fel.

A nápolyi hadsereg a „Pr. Ztg.” szerint két hónap alatt 140,000 embernyi erős leend, azaz: 20 ezred gyalogság, 20 zászlóalj vadász, 3 zászlóalj könnyű csatár, 10 ezred lovasság és 40 üteg ágyú.

Turin, febr. 3. Több piemonti tisztek indultak Bologna-ba a közép-olaszországi sereg tüzérsége- és lovasságának szervezése végett.

— Febr. 4. Az „Opinione” visszautasítja a „Patrie” vádjait s megjegyzi, mikép a kormány igen nagy bizalmat tanusított Savoya s Nizza népe irányában. Szinte ezen tartományok katonaság nélkül hagyták s a lakosoknak ohajtsaikat szabad nyilvánítása megengedett. A legutóbbi hetek megmutatták, hogy a separatisták pártjának nem lehet diadalmaszkodni; a nemzetiség érzetét nem lehet valakire ráparancsolni. Ha Piemont elegendő kárpótással bírja saját stratégiai állomásaiért, Savoyát átengedhetné; ellenben Nizza Franciaországhoz csatolása nagy nehézségekkel járna, a mennyiben ezen tartomány az ellen tényleg tiltakozott. — Azonban — így folytatja az „Opinione”, ne vegytsünk össze két különböző kérdést. Piemont Franciaországnak szövetségese és loyális s hálás barátja; de mindaddig míg Velence Ausztria birtokában van, a nemzetiség elve nem fejlődhetik szabadon, s Ausztria állandó fenyegetés leend Piemont ellen.

A „Gaz. de St. Pétersbourg” Savoyának Franciaországhoz csatlakozása ellen nyilatkozik.

— Bern, febr. 4. Jólértesült körökben azt állítják, hogy Savoyának Franciaország részére átengedése már elhatározott dolog. — Chablais- s Faucignyban nyilatkozatok körözletnek Svájchoz csatlakozás mellett.

Ujabbak. — Turin, febr. 2. Ugy látszik, el van határozva, piemonti csapatokat küldeni Közép-Olaszországba; még mindig valami rögtön határozatig félnek, Nápoly s Róma részéről. Ezért Fanti Mafrea tábornokkal a bolognai erődítményeket szemlélteti meg; s Briguolles szintén katonai küldetéssel van megbízva a liga számára. — Garibaldi Genuába utazott. Nigra gróf, a királyi ház minisztere, már előre elutazott, hogy a király milánói utazására megtegye a szükséges előintézkedéseket. A király ott egy táncvigalmat s egy lakomát adand.

Turin, jan. 4. Az „Espero” szerint az Enatós a Mincio melletti erődítmény munkálatait felfüggesztették s az a végett megajánlott 40 millió lira 20 millióra szállítatik le. Ellenben írják az „A. Allg. Ztg.”-nak: Cavour gróf egy tanulókból álló küldöttségnek azt mondá, „hogy azon hatalmas szövetségstárs, a ki már is oly sokat mivel Olaszországtól, semmiben sem szándékozik megváltoztatni programját, a melynek teljes valóítását kellelmetlen közbejött események csak elhalasztattak.” Az ugyan választott nizzai városi bizottság első ülésében tiltakozott a Franciaország részére átengedés ellen. — Hirszerint a király már 15-én Milánóban leszig.

Bécs, febr. 6. A „Constitutionnel”-nek a savoyai ügy fölötti czikke itt némi hatást tett, leginkább azért, mert abból valósul, hogy „a diplomacia leple” alatt alkudozások történnék

Savoyának Franciaországhoz való átengedése végett, ámbár mint Turinban állítják, Szárdinának soha ezse ágában se volt Savoyának átengedése. Ugyátszik tehát, hogy mégis igazuk van azoknak, kik azon nézetet vannak, miszerint Szárdinának Savoya annexiója iránti ellenszövegése körül inkább csak titkon kicsinált diplomatiát játszott mint komoly ellentállás forog fenn. Itt legalább egy cseppet sem kétkednek abban, hogy Franciaország és Szardínia közt ezen ügyet illetően egész részletekig menő egyetértés jött létre, a melynek gyümölcsei jórészt nem-sokára tapasztalhatók lesznek.

— Turinban, egy febr. 3-ról szóló tudósítás szerint, általában azt hiszik, hogy a restauratio védőuj harcra készülnek Olaszországban; a Po mellől is érkeznek különféle hírek, melyek ezen fellevés kelyességeire mutatnak. Fanti tük ennek folytán oly felszerelési előkészületeket tesz, mintha a háboru már jövő tavasszal kitörendő volna. A paviai tanuló Garibaldi-tól 2000 puskát kértek. — Febr. 6-ról írják Turinból: Garibaldi lenne megint, — a mint gyanítják, a közép-olaszországi hadak vezére.

Madrid, febr. 5. Tegnap az afrikai sereg ismét nagy csatát állott ki s nagyobb győzelmet vívott, a mennyiben élénk ágyuzás után a marokkói tábornok, 7 ágyút s nagy mennyiségű hadi-anyag szereket foglalt el. Az ellenség veszteségének tetemesnek kelle lennie; a főtörök holtakkal teltek; Tetuánból néhány lövést tettek. — A marokkói tábor bevételenek megtörténtével azt hiszik, hogy Tetuán legközelebb fel fog adni.

Bécsből febr. 7-én jelentik szintén a marokkóiak tökéletes megverését. Sátrak, tűzérsek, hadiszerek mind a spanyolok kezébe jutottak. Tetuán ellenállás nélkül megadta magát.

A Napoleons az egyház közti viszály további folyamáról az „A. Allg. Ztg.”-nak egy párisi levelezője következő nevezetes közlést hoz:

„Néhány nap óta itt sokat beszélnek oly radical rendszabályokról, melyek a folyó évben a jezsuiták ellen fognak létesíteni. Valóban különböző jelek oda mutatnak, hogy az érdeklettek közt hitelen talán azon nézet, miszerint valóban ilyen rendszabályok várhatók. Nem csak hogy papi körökben, egye-

nesen a jezsuiták Franciaországból kiutasításáról van szó; hanem ezenfelül mint biztos kútfőből értesültem, Rómából mindazon zárdák-, congregatiók- s vallási testületekhez, melyek fekvő jöszágokat bírnak, azon parancs érkezett, hogy többé semmi hitelzálogot ne adjanak s a létezőket mondják föl; valamint hogy azok eladását mielőbb eszközöljék. A becsereendő hitelpapírok közt különösen a spanyolok ajánlatnak; míg a francziákat el kell adni. Egyébiránt a börtön nyilvános titok, miszerint a baissé főleg onnan ered, mivel a jezsuiták a legutóbbi napokban, több mint 10 millió értékű rentet adtak el. A jöszágok eladása iránti parancs szoros titokban adatott ki, a lyoni, brüsseli stb. provinciálisok utján. Minden esetre, a legközelebbi időben még különös dolgokat fogunk megérni. A kormány el van tökéltve, határozottan lépni fog a papság ellen; s meg is neveznek egy püspököt, ki Mazas-ban lenne, ha a császárné érette közbe nem vetette volna magát.

— Mexikói tudósítások szerint deczember 21-én csatára került a főváros előtt. Miramon 5 ágyút vett el a szabadlucviekől s 2000 embert foglyul ejtett. Vesztesége holtakban 300 emberre ment.

— A két nyugoti hatalom élénk diplomatiái alkudozásokba ereszkedett Ausztriával a végre, hogy ezen nagyhatalmasság fogadja el az Olaszországban bevégzett ténnyeket, vagy is Ausztria álljon el a villafrancai előzetes pontoktól, mint a melyek fentarthatlanokká váltak. Egy Londonban febr. 5-én érkezett párisi tudósítás szerint Cowley a napokban Thouvenel francia külügyminiszternek az olasz kérdés megoldására nézve következő javaslatokat terjesztett elő: 1. semmi beavatkozás; 2. Velenczéről a területi változtatások iránt megindulandó tárgyalásokban szó ne legyen; 3. Velencze osztrák uralom alatt maradjon; 4. Közép-Olaszországban újra szavaznak, s ha megszavazzák a Piemonttal való egyesülést, Szardínia jogosítva lesz azt elfogadni; 5. a szavazás megtörténteig Piemontnak nem szabad a bekebelezésre kedvezőleg befolygni; 6. Franciaország mind Rómából, mind Olaszországból kivonja hadait. Thouvenel válasza erre az volt, hogy a császár szeretné Ausztria nézetét tudni. Ausztria válaszáat futár által a hét végével várják Párisba.

Ha egy berlini sürgönynek hitelt lehet adni, Ausztria már határozott volna. A sürgöny így hangzik: „Berlin, febr. 5. A nyugoti hatalmak azt indítványozták Ausztriának, ismerje el a benemavakozás elvét Olaszországban, s egyezzen bele, hogy a közép-olaszországi népek kezdetesenek meg az annexió iránt. Ausztria azt felelte, hogy a villafrancai alapokhoz tartja magát. Nem akar kotelezetiséget vállalni magára föltétlen benemavakozási értelemben; s ha a congressus nem gyűl össze, akkor csupán Franciaországgal hajlandó alkudozni.”

Egy berlini távirat 6-ról szintén jelenti a nyugoti hatalmaknak Ausztriánál tett kiegyenlítési kísérletét, azon ajánlattal, miszerint a kívánt engedvények megadásáért Szardínia tisztelni fogná Velencze birtokát. Ausztria erre az ismert választ adá, azon hozzáállással, hogy Velenczét maga is tudni fogja védeni.

A kölni lap szerint: a hadsereg visszavonását illetően a francia császár l. Cowley kérdőzködésére nézve feleletül adá, hogy csapatjait Lombardiából, hol azok csak az olaszok érdekében állnak és semmi befolyást sem gyakorolnak, kész kihuzni, ha hogy Victor Emanuel ebbeli ohaját ki-fejezné; mi a római helyőrséget illeti, ezt csupán a pápa iránti tekintetből és ennek érdekében hagyja a Tiber mellett; de kész onnan is elvonni csapatjait, ha a pápa ebbe beléegyezik s magát kötelezi, hogy semmi más hatalomnak nem ad bevonulási jogot. Azon kérdésre pedig, vajjon Franciaország oda kötelezőn-e haderejét Szardíniának, ha ez Ausztriát megtámadni szándékozik, kijelentette volna a császár, hogy az Ausztria elleni új támadás esetében nem fogná Piemontot tényleg segíteni; de Thouvenel egyszersmind tudatá az angol követet, hogy a császár, mielőtt ama pontok fogantatása megkezdetnék, előbb Ausztria nézetét is kívánna tudni, s így történt, hogy a bécsi francia követ a fentemlített tárgyalások megindítására lön utasítva.

Bécsi börze. Febr. 8-kán: Nemzeti kölcsön 77.— pft. — Metalliques 5 pontes 67.25. Urbéri papírok: magyar 71.25. erdélyi 68.50. Bankrészevény 840. Korona 18 50. Cs.k. arany 6.35 1/2. Ezüst 133.75.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DANIEL.

H I R D E T É S E K.

HIVATALOS.

(861)
9.—1860.

Tan. és VE. község Gy. szhoz.

Örök eladási hirdetmény.

Sz. Udvarhely város tanácsa, és város esküdt képviselőségének folyó évi január 23-án tartott vegyes gyűlés határozatából ezennel közli: hogy a cs. k. mltg. kerületi hivatalnak idei 173. szám alatt kelt jóváhagyása következtében, a jelen évi mártius 15-én és következő napjain, a város által közelebből örökáron megvásárolt gróf Kornis-féle, az ugynevezett Csonka vár jöszághoz tartozó alább megnevezendő birtok részeit; mind azon volt, meglévő és lehető jogokkal együtt, melyek mellett az ősbirtokos tulajdonában voltak, ugyancsak örökáron megvásárolhatatlannal és pedig nyilvános árverezés útján a többet ígérnek el fognak adni.

Az árverés útján eladás tárgyai következők:

1. Bann a városban 106. eddig taxára birtokolt belső telek az ugynevezett udvarhazsal együtt.
2. A városi határon a Nagylok és Szászok tábora határ részekben fekvő szántók és kaszáló.
3. Minden a sz. udvarhelyi kerületben, u. m. Miklósfalva, Béta, Dobó, Vágás, Méréfalva, Ége, Dálya, Felső-Boldog, Aszszonyfalva, Kányád községekben, s ezek határain lévő belső és külső fekvőségek s bár mi néven nevezett alodiatúrák; ide értve az ezekkel járó királyi nagyobb és kisebb haszonvételeket, úgy nem különben a közhelyekhez való osztályos s jelesen a miklósfalvi jöszág rész után járó, az ugynevezett 17. falusi erdőbeli béred. lési joggal, és erdő részekkel.

A fennebbi birtokrészek helyrajzi szempontból közelebbi leírások, valamint az árverési és eladási feltételek különös pontjai előlegesen megtekinthetők a Sz. Udvarhely városi tanács irodájában a hivatalos órák alatt.

Mi is azon hozzáadással juttatuk közludomásra, hogy az árverés végrehajtásával egy részre hajlatlan biztosság lévén kinevezve az ez által megállapított becsárból folyólag leend kimondva az első felkiáltási öszveg, melynek 10. százaléka az árverés előtt mint bannat pénz béteendő; mi is a kevesebbet ígérnek szokás szerént mindgyárt az árverés bekezdése után vissza fog szolgáltatni; a többet ígérő pedig mint már vásárlói, a szerződés hitelesítéséig mint letét benn marad.

Sz. Udvarhelyen; jan. 23-án, 1860.

A tanács és választó t esküdt község üléseből.

Solymossy Károly, m. k.
Polgármester.

NEM HIVATALOS.

(860) 1860. 2/12.

JELENTÉS és INTÉS.

Az általam 1850-ben legelőször forgalomba hozott
cs. kir. szabadalommal ellátott

Anatherinszajviz

a mely



Ausztria, Németország, Anglia, Törökország és Schweitzban a leg-jobb hírnevet vívta ki, újabb időkben speculativ iparfejlődésnek szolgált rugózául. Hasonló gyártmányok égik magasztolódás-kezdések mellett merültek fel, s minthogy azok minőségi tekintetben nem képesek az én szabadalmazott Anatherin-szajvizemmel a versenyt kiállani, ezt üvegem alakjának utánzása, sőt szabad-firmának Anatherin elnevezés általi mystifikálása útján kísértették meg elérni. Ezen mystificatio már hivatalosan betiltatott, intem tehát azokat, kik az



én üvegem alakját és a borítékot utánózzák, hogy én az alsó ausztriai kereskedelmi és iparkamarától 1859. febr. 3-dikáról és május 9-ről tilalmi és védíratot nyertem.

A tisztelt nemességnek és a t. publikumnak jelentem aláson, hogy a cs. kir. szabadalmazott Anatherin-szajviz és cs. k. szabad. fogtápasz, a mellékelt jegy és mintáalakban Bécsben csak nálam (Tuchlauben Nro 557) kapható.

POPP J. G. fogorvos.

Vidéken pedig a következő bizonyosoknál:

Kolozsvárt: Wolff J. gyógyszerész. Tordán: Wolff gyógyszerész. Szebenben: Zöhrer és Müller gyógyszerész. Brassóban: Hoffmann J. Károly-Fehérvárt: Ruff J. gyógyszerész. Misselbacher J. M. Besztercén: Dietrich és Fleischer. Dézsen: Kremer S. Déván: Büchler A. Nagy-Váradon: Janky J. Huzzela. Fogarason: Nehrer, M.-Vásárhelyen: Fogarasi D. Balásfalván: Kovrig T. Szegvároson: Specht és Leonhardt J. Debreczenben: Bezler gyógyszerész.

AZ EV. REF. FŐTANODA KÖNYVTÁRÁJA. (Belső farskautca 74 sz.)

(869) Haszonbérbe kiadási hirdetés.

Méltóságos gróf Karacsai Sándor ur gyermekei aranykúti jöszáguk, mely Kolozsvártól 5 órányi távolságra fekszik, melyben az idén 1800 véka csős-törökűbúza, 400 kalangya gabona, 1000 p. forintot érő széna termelt, jó és nagy kiterjedésű szántóföldjein ellehet évenként váltólóg 1200. véka gabonát vetni, szóp nagy jó bori termő szőlőhegyén sok bor terem, egy patakon levő, s ezenkívül egy száraz malommal, koresoma, kényelmes jó lakó udvarházzal, s hozzá tartozó gazdasági épületeivel a jövő Szt.-György naptól kezdve 12. v. több évre ke haszonbérbe kiadandó. Személyes vagy bérmentes levélrel tudakozásra értesítést ad, bérbe kiadni felhatalmazott Gyulai Sámuel Kolozsvárt b. Farkas utcában 81 számú gr. Karacsainó ur assz. házában.

(849) (3—3)

Gróf TOLDALAGI MIHÁLY-nak örök áron eladandók a következő birtokai:

- 1) Záhon, két curialis, lakó- és gazdasági épületekkel, 405 hold szántó- és kaszáló, 32 hold erdő, 3 kövü lisztelő malom, 6 hold rét a malom mellett, nádasoknak, tónak, koresmalási jognak 1/6-része 3 kurialis. — 2) Ó-Topolcán 3 egész s 1/3 telek. — 3) Balai. — 4) Aknai. — 5) Csőgyi rész jöszágai; mindenikben koresmalási jog. — 6) Fülpesen 12 hold erdő. — 7) Nádason két darab erdő. — 8) Marosvásárhelyen a) a poklos utcában éppen a piacon egy ház, b) a szent-György utcában, a piac közelében egy szép nagy telek lakházakkal s mellék épületekkel.

Bővebb értesítést e javakra vonatkozólag adhat Marosvásárhelyt Dobolyi Sándor, ki az örök eladás végrehajtására szükséges fölhatalmazással is el van látva.

(872) (2—3)

Nagy-Váradon
Kanitz Adolf és Mór
tavaszi vetemények,
francia és honi lucerna, stajer ló-
here s répamag,
nem különben:
GAZDÁSZATI ESZKÖZÖK
raktára,
Vidacs István gépgyárból.

(866) (2—3)

Bérbe adandó jöszág.
Szucságra f. é. öszéig bizonyosan tagosítandó: 522 véka fűfű szántóföld, 14 hold kaszáló, 2—3 hold legelő, bizonyos feltételek mellett erdő is darabban, belső udvarral, gazdasági épületekkel, akár ezek nélkül is, jelen év Sz.-György naptól kezdve háromtól 6 évig haszonbérbe adandó. Értekezhetni Kolozsvárt sétatér utca 48. szám alatt, vagy bérmentes levéllel Hid-Almásan méltóságos Korda György ural.

(870) (2—3)

A tekei kárpótlás-ügyben január 28-kán M.-Vásárhelyt családi gyűlés tartott, mely ezen kárpótlás kidolgozását, a meg nem jelent részek felszólítását, s annak utána a nagy méltóságos cs. kir. pénz-alapi igazgatósághoz beadását, úgy annak vég elintézését réam bizta, — tehát tisztelettel felszólítom mindazokat, kiknek a tekei kárpótláshoz joguk van, hozzáam küldjék be a szükséges felhatalmazást februárius utolsó napjáig, úgy azon utolsó évi ellennyugtatást is, melyek által bebizonyíthatják ezen kárpótláshoz részüköt és jogukat.

MOZSA JÓZSEF,

lakásom Kolozsvárt, külső-farkas-utca 181. sz. a.

(856) (2—2)

Egy műkertész Bécsből, itt ismeretlen, a ki a műkertészetnek minden ágában igen jártas, s nagy kertészségekből való szolgálati bizonyítványokkal van ellátva; képességéhez illő állomást ohajt.

Bővebben tudakozhatni mű- és kereskedő kertész Tasnik urnál a sétatérben Kolozsvárt.

(853)

Stein János-nál Kolozsvárt megjelent, s minden könyvtárban kapható:

Rövid utasítás egy 20 hold területű

VALTÓ GAZDASÁG

rendezésére kis birtokosok számára.

Az erdélyi gazdasági egylet kívánságára

IRTA

B. BÁNFFY JÁNOS,

KIADTA

az erdélyi gazdasági egylet.

Második kiadás

Ára 36 kr o. é.

AZ

UJ IPARREND

május 1-től 1860. kiható az egész birodalom területére, (a velencei királyságot és katonai határörvidéket kivéve), ára 20 kr.

A

NÖVEKEDŐ UJ VILÁGHATALOM,

szózat a földbirtok érdekében.

IRTA

VIDA KÁROLY, a hajdani „Buda-pesti Híradó,” „Figyelmez” és „Magyar Futár” szerkesztője.

Béla király

névtelen jegyzőjének könyve.

A magyarok tetteiről. Fordította Szabó Károly, ára 1 uj fit.

A

RENDSZERES LOVAGLÁS

alapszabályai.

Egy függelékkel a Hölgylovaglászról, kezdők számára írta szatái Petheő Dénes, ára 80 kr.

GOETHE FAUST

magyarra fordította Nagy István, ára

fűzve 2 ft 50 kr, veres vászonba kötve aranyozva 3 ft 50 kr uj pénzben.